

Bemästra landvindkraft

Bertil Persson

Bertil Persson, Bara

Bertil Persson, civ.ing., Tekn Lic., Tekn Dr, docent i byggnadsmaterial, major VVK, konstruktionschef vid Skanska under 19 år, bland annat vid Barsebäck I, 1971, för ett 125-MW-vattenkraftverk, Peru, 1981-83, forskare vid Lunds tekniska högskola under 17 år, projektledare, författare till 8 böcker samt ca 100 vetenskapliga artiklar, ca 200 skadeutredningar och ca 300 andra artiklar samt medlem i RILEM, engagerade sig först för livsmiljön vid Bara medeltida kyrka, 1998, inför två vindkraftverk 270 meter från kyrkan. Efter brevutskick och opinionsmöten stod det klart att vindkraftverk intill kyrkan inte kunde accepteras. Bertil Persson blev efterhand självlärd i frågor kring livsmiljö intill vindkraftverk, bland annat med föredrag vid Riksdagshusets buffé, 2008.

Att utan övergripande planering flytta in stora havsetableringar av vindkraftverk på land och därmed omdana den svenska landsbygden till industriområden, utan att skydda livsmiljön, där människor har rätt att bo och bedriva näringsverksamhet på sina fastigheter, kommer att få ödesdigra konsekvenserna framöver.

Patrik Erixon, Ödeshög

Vindkraften har blivit vår tids farsot över landsbygden. En farsot som understöds av politiker och av våra gemensamma ekonomiska resurser. Att ifrågasätta vindkraftens samhällsnytta har blivit som att svära i kyrkan. Kunskapsnivån hos den personal i kommuner, länsstyrelser och domstolar som har att fatta beslut i vindkraftsfrågor är låg. Därför är denna skrift så viktig.

Jonny Fagerström, Skövde

Bertil Persson har genom boken skapat ett fantastiskt uppslagsverk för alla, oavsett om man bara är nyfiken på vindkraft eller om man behöver underlag för förkovran i ämnet. Boken fyller också på ett fint sätt, ett tomrum som funnits i Vindkraftsdebatten med samlade fakta.

Bength Fritzon, Anderslöv

Bertil Perssons bog om at kunne mestre landbaseret vindkraft, er eksemplet på, at kampen mod uhensigtsmæssige opsatte vindkraftværk lønner sig og Bertil Persson er yderst aktiv for at dokumentere de til tider bevidste støjmålingsfejl, som vindmøllefirmaerne gør sig skyldige i. Det samt god udførlig dokumentation, har afstedkommet en del ændringer omkring flere planlagte vindmølleparker i det sydlige Sverige. Den landskabsmæssige ødelæggelse ses desværre flere steder, (Laholm Kommune) og forfatterens dokumentation gør, at nu bør kommunerne, amterne og staten revidere deres ambitionsniveau, før det hele løber løbsk. Jeg kan som tidligere energimedarbejder i en stor statslig institution varmt anbefale bogen.

Kaj Ove Johansen, Brøndby, Danmark

Politiker i kommuner såväl som riksdag, begår ett oerhört misstag när man idag driver på utvecklingen av vindkraftsetableringar i natursköna områden, runt om i vårt land. Arrendeavtalen med markägare är ofta bindande i 35 år framåt - då borde också noggrannheten av både etableringar, de som vill etablera och vindkraftens möjligheter i en framtida energihushållning vara betydligt mer noggrann, än den är idag. Efter att ha lagt ned mycket tid och arbete med vindkraftens framfart på natursköna Österlen, kan jag bara konstatera att kunskapen och viljan till förståelse för ortsbefolkningens situation hos många myndighetspersoner och tjänstemän, är mycket låg. Det finns en hel del forskning från olika delar av världen som visar att vindkraftverk i närheten av bebyggelse, kan vara skadlig ur hälsosynpunkt för dem som bor i närheten. Detta är bara ett av många argument för att vindkraftverken inte skall uppföras i bebyggda områden.

Hans Knutsson, Huddinge

Bertil Perssons vinjettbilder talar tillsammans med förordet sitt tydliga språk: absolut inga vindkraftverk på land. I övrigt utgör Bertil Perssons skrift just det faktaunderlag som saknats i all hittillsvarande tillståndsgivning, där avgörande data är inskränkt, inaktuell, feltolkad och därför vilseledande. Med Bertil Perssons fakta som underlag kan Sverige undvika att skövla naturen i det som annars kan bli ett storindustriellt misslyckande.

Bernd Stümer, Strängnäs

En dag kom stora vindkraftsexploatören till vår hembygd med budskapet: Här skall byggas många och stora vindkraftverk. Allt är klart med kommunen och markägare. Att du blir störd av buller, hinderbelysning, skuggor och att din fastighet sjunker i värde får du tåla. Någon ersättning till dig blir det inte. Jag känner mig liten, vad skall jag göra? I "Bemästra landvindkraft av Bertil Persson" finns mycket att läsa och lära. Kunskap är det bästa verktyget i kampen om att bevara din hembygd. Kommunens tjänstemän och vindkraftsexploatörer är ofta inte så pålästa som man tror.

Bengt Svensson, Åseda

FÖRORD

Don Quijote stred mot väderkvarnar – jag själv mot vindkraftverk kan det tyckas av titeln att döma. Avsikten med denna skrift var dock en annan än besatt vindkraftsmotstånd. Väderkvarnar har måttliga dimensioner medan vindkraftverk sträcker sig långt över mänsklig horisont utan att passa in i livsmiljön. Kostnaderna för vindkraften kommer också att drabba välståndet hårt medan väderkvarnar på sin tid var till gagn för alla.

Skriften omfattar sakskalet för människans livsmiljö gentemot vindkraftens intressen. För detta ändamål belyses lokala problem, ekonomiska, livsmiljö-, natur- samt landskapsaspekter. Vidare ges anvisningar för argumentering mot landvindkraft i form av yttranden och överklaganden samt bildande av lokala bevarandeföreningar.

Naturen och närmiljön föröds med vindkraft. Skriften visar vidare att planerad vindkraft inte ens kommer att fungera i kombination med vattenkraft eftersom såväl reglerkapacitet som energiöverföring saknas i tillräcklig omfattning. Annan reglerkraft än vattenkraft innebär med vindkraft klart ökande koldioxidutsläpp. Syftet med skriften är att stödja av vindkraftverk drabbade grannar i deras utsatta position.

Bara i augusti 2009

Bertil Persson

ERKÄNNANDEN

Don Quijote stred mot väderkvarnar med övertygelse och emfas. Sedan ett år tillbaka är vi många sakägare i vindkraftsärenden i Ystads kommun som gör detsamma.

När vindkraftverksprojekteringarna dök upp i vårt närområde var vi oförberedda och okunniga. Tack vare ett nätverk av don Quijote-sinnade personer bildades i april 2009 Föreningen Köpinge - Glemminge Natur- och Livsmiljö. Många dokument och skrivelser har vi läst och författat utefter egen och inhämtad kunskap, men inget av det vi åstadkommit hade fått någon genomslagskraft utan den professionella faktakunskap Bertil Persson bistått oss med. De föreläsningar och buller- och skuggberäkningar vi fått oss till del har visat sig ovärderliga i sakägarnas kamp mot felaktiga vindkraftverksplaceringar.

Föreliggande samling av Bertil Perssons arbete är en skatt för var och en som intresserar sig för vindkraft och dess verkningar. Det är mig därför ett nöje att med dessa rader tacka för en professionell och faktaspäckad sammanställning av det som behöver beaktas i hanteringen av varje förekommande vindkraftverksärende.

Glemmingebro i augusti 2009

Carina Gustafsson

För miljövännen att kritisera vindkraftanläggningar har länge varit tabu. Personer som annars värnar om oförstörd miljö, flora, fauna och obruten kust har länge inte velat lyfta ett finger eller säga ett pip mot det obestridliga intrång och den försämring som vindkraftanläggningar många gånger innebär i människors invanda miljö, buller, förstörd utsikt, och – mera handfast – sänkta fastighetsvärden. Den här boken av Bertil Persson är mot denna bakgrund synnerligen välkommen. Förhoppningsvis underlättar den för människor att med större kunskap i bagaget hävda sin rätt, att skydda sin miljö och sina ekonomiska intressen. Beslutsfattare i kommuner och högre upp måste förstå att utbyggd vindkraft inte har ett egenvärde enbart därför att det är förnybar energi. Ur klimatsynpunkt är koldioxidfri energi det som är avgörande. Sverige har gott om vatten- och kärnkraft för sin försörjning och vi behöver inte tumma på vår miljö till lands eller till sjöss för att säkra vår elförsörjning – allra minst till betydande samhällsekonomisk merkostnad. För miljöns och ekonomins skull ska vi vara varsamma med ny vindkraft.

Stockholm i augusti 2009

Carl B Hamilton

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRORD	3
ERKÄNNANDEN	4
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	5
ALTERNATIV TILL LANDVINDKRAFT	12
Dammkraft hellre än vindkraft	12
Havsvindkraft effektivast.....	12
Havsvindkraft till samma pris som på land på Värmlandsnäs.....	13
Luftvärmepumpar säkrare än vindkraftverk.....	14
ARGUMENT MOT LANDVINDKRAFT	15
BILDANDE AV BEVARANDEFÖRENING	16
DAGORDNING FÖR BILDANDE AV INTERIMSTYRELSE FÖR FÖRENINGEN LIVSKVALITET FÖR A-NÄS	16
DAGORDNING OCH PROTOKOLL FRÅN ÅRSMÖTESFÖRHANDLINGAR DEN xy JAN. 2008 MED MEDLEMMARNA I FÖRENINGEN LIVSKVALITET FÖR A-NÄS	16
BULLERBEDÖMNING MED FÄLTMETOD	18
Bulleranalogier.....	18
Bullerassistent.....	19
Bullerassistent 1 – Bullernivå vid källbuller 100 dB(A) (dB(A))	22
Bullerassistent 2 – Bullernivå vid källbuller 102 dB(A) (dB(A))	23
Bullerassistent 3 – Bullernivå vid källbuller 104 dB(A) (dB(A))	24
Bullerassistent 4 – Bullernivå vid källbuller 106 dB(A) (dB(A))	25
Bullerassistent 5 – Bullernivå vid källbuller 108 dB(A) (dB(A))	26
Bullerassistent 6 – Bullernivå vid källbuller 110 dB(A) (dB(A))	27
Buller, effektivitet och energiproduktion för fem stora vindkraftverk på Rämmaberget, Rämna, Älvdalens kommun	28
Bullernivå, effektivitet och energiproduktion för 65 vindkraftverk i byarna Attarp, Fjärshus, Guvarp, Oretorp, Ringhult, Skuddarp och Örahultet, Hässleholms, Höörs och Perstorps kommuner	31
Buller, effektivitet och energiproduktion för vindkraftverk å Gabrielsberget, Nordmalings kommun	34

Buller från fem vindkraftverk i Bollebygds kn.....	35
Buller från fyra vindkraftverk i Trelleborgs kn	37
Buller från fyra 100 meters vindkraftverk	39
Buller från tre vindkraftverk i Kristianstads kn	40
Buller från vindkraftpark utan miljöprövning.....	41
Buller från ytterligare 12 vindkraftverk i Säffle kommun	44
Buller för Tjustorpsverken, Bara, Svedala kommun	46
Buller från 11 vindkraftverk i Vetlanda kn.....	48
Buller från 12 vindkraftverk i Säffle kn	49
Buller från 12 vindkraftverk vid fastigheten T i Säffe kn.....	51
Buller från 13 vindkraftverk invid fastighet A, Vetlanda	51
Buller från 13 vindkraftverk invid fastighet B, Vetlanda kn	52
Buller och effektivitet hos vindkraftverk å Gabrielsberget.....	53
Bullerpåverkan från Bergs vindkraftpark, Uppvidinge kn.....	54
Bullerpåverkan i Holseryd, Hylte kommun	58
Ombedömt vindkraftbuller för fast. i Säffle kommun	63
Ombebömt vindkraftsbuller för fast. i Uppvidinge kommun.....	64
Vindkraftsbuller för tre vindkraftverk i Marks kn	67
Vindkraftsbuller för tre vindkraftverk i Skurups kommun.....	68
Vindkraftsbuller för platserna E, G och H i Hylte kommun	70
Vindkraftsbuller för 1-12 vindkraftverk i Skara kn	73
BULLER/SKUGGBERÄKNING MED WINDPRO	75
Check av bullerberäkningar	75
Förfogande av WindPro i skog	78
Kalkyl av buller och skuggor för vindkraftverk i Simrishamns kn.....	80
Kalkyl av buller och skuggor för vindkraftverk i Trelleborgs kn	84
Kalkyl av buller och skuggor för vindkraftverk i Ödeshögs kn	86
EFFEKTIVITET (UTNYTTJANDEGRAD AV MÄRKEFFEKT)	92

Antal vindelförsörjda hushåll och villor vid given effekt på verken	92
Effekt, ekonomi och energi hos vindkraftverk i "nedskruvad" mod	94
Elenergi från 113 stora vindkraftverk	96
Elproduktion från Lillgrund och från kärnkraften.....	98
Klimpfjällsverken lågeffektiva.....	99
Lillgrundverken gick ojämnt och gav lite energi.....	99
Låg effektivitet även på skånska slätten.....	100
Lägre effektivitet hos vindkraft 2007 än tidigare	101
Perpetuum mobile på Lillgrund.....	101
Symbolpolitisk ineffektivitet.....	103
Tumregel för antal vindkraftverk vid föregiven energi.....	105
Undertramp för Utgrundens vindkraftverk	107
Även jätteturbiner ineffektiva	107
EKONOMI	108
Ebberöds bank i Rämna	108
Havsvindkraft olönsam även med bidrag	108
Kalkyl över två vindkraftverk i Bjärsgård, Klippans kommun	109
Landvindkraft bankernas svarta hål	110
Länsstyrelse stoppar redan ingångsatt vindkraftverk	110
Ruuthsbo gods vindkalkyl, Ystads kommun, bygger på glädjesiffror	110
Spansk vindkraftsflopp snart svensk	111
Subvention (elcertifikat) till vindkraftsel högre än spotpriset	111
Svindyra vindkraftverk riksointressanta	112
Två vindkraftverk äventyrade 350 arbetstillfällen	112
Vindbruk kapitalmissbruk.....	112
Vindindustriella kapitalet styr.....	113
Vindkraft på land dyr och störande.....	113
Vindkraftsvinster betalas av envar.....	123

EXPLOATERINGAR.....	125
Buller kan stoppa ett vindkraftverk i Hyssna, Marks kommun	125
Fel i bullerberäkningar vid Ivösjön, Kristianstads kn	126
Får Piteå Kejsarens nya kläder?	126
Hokus pokus i vindkraftsbranschen.....	127
Ljusterö vindkraftindustri - bullerinferno för närboende	131
Nigeriabrev med skambud till bönder	132
Tjustorp gruppstation för vindkraftverk	133
Utrymning med vindkraftverk.....	135
Vetorätt kvar på kommunnivå även för vindkraftverk.....	135
FÖREDRAG	136
Huaröd den 26 april 2009: <i>"Vindkraft som kraftkälla och granne"</i>	136
INTERNATIONELLA ERFARENHETER	143
Brittisk vindkraft missar målen	143
Dansk fossilkraft består - vindkraftsel på export	143
Europas vindkraft täcker inte Sveriges elbehov	144
Finlands vindkraftssatsning trekvarts kärnreaktor.....	145
Lågfrekvent buller undervärderat i Danmark	146
Rungande danskt nej till jättestora vindkraftverk.....	146
LANDSKAPET OCH NATUREN	147
Fladdermöss stoppar vindkraftverk i Tyskland	147
Koncept för industrialisering av naturen	147
Sveriges natur föröds på förenklat sätt	148
Överhöljt vindkraftfundament i Hishult, Laholms kommun	150
LIVSCYKELANALYS	154
Gruppstation för 20 vindkraftverk, N Färingtofta, Klippans kn.....	154
Kalkyler för vindkraft å Bjärsgård, Klippans kn	156

LIVSMILJÖ	158
Jättevindkraftverk avger mer buller än väntat	158
Maskering av vindkraftsbuller	158
Mer nattbuller från vindkraftverk än förväntat	160
Vindkraftverk förödande för landskapet	161
NATIONELLA MÅL	162
Bondfångeri med falska vindkraftssiffror	162
Hyltes andel av Energimyndighetens vindkraftsmål 2020	163
Säffle kommuns andel av det nationella vindkraftsmålet	164
SKADESTÅNDRÄTT	165
Dansk skadeståndslag.....	165
SÄKERHET	166
Vindkraftshaveri på Gotland.....	166
Vindkraftshaverier troligen utmattningsbetingade.....	167
YTTRANDEN	169
Kritisk granskning av vindkraftpark Lemnhult, Vetlanda kommun	169
Miljökonsekvenser för vindkraftverk i Lunds kommun	171
Ny vindkraftpark i Glemmingebro - Köpingsberg, Ystads kn.....	174
Plan för vindkraft i Svedala kommun	176
Prövning av vindkraft – remissvar ang. delbetänkande från Miljöprocessutredningen.....	180
Remissvar ang. Stora Middelgrund	185
Tillägg beträffande vindkraft i Ljungby översiktsplan	189
Tillägg i Uppvidinge översiktsplan beträffande vindkraft.....	192
Vindkraft norr om Färingtofta, Hässleholms och Klippans kn.....	197
Vindkraftsplan för Hylte kommun.....	197
Vindkraftverk vid Kårehamn, Borgholm	201
Yrkanden ang. avstånd avseende buller från gruppstationer av vindkraftverk inom Teknisk försörjning för Skurups kommun	202

Yttrande ang. buller, energi och formalia i samband med 10 st. 2-MW-vindkraftverk (63 GWh), Villands Vånga, Kristianstads kn	205
Yttrande ang. buller från 3 vindkraftverk i Gnosjö kommun, Gnosjö.....	206
Yttrande ang. buller från 4 st. vindkraftverk i Glemmingebro, Ystads kn.....	207
Yttrande ang. buller från 5 st. vindkraftverk i Köpinge, Ystads kn	208
Yttrande ang. buller från 9 vindkraftverk i Simrishamn kn.....	210
Yttrande ang. buller från 11 vindkraftverk å fastigheten B, Falkenbergs kommun.....	211
Yttranden ang. buller från 11 vindkraftverk å fastigheten K, Falkenbergs kommun.....	212
Yttranden ang. buller från 11 vindkraftverk å fastigheten S9, Falkenbergs kn	213
Yttrande ang. buller från 11 vindkraftverk å fastigheten S17, Falkenbergs kn	215
Yttrande ang. buller från 14 vindkraftverk vid platsen G i Hylte kn	216
Yttrande ang. översiktsplan för vindkraft, Säffle kn.....	218
Yttrande jämte yrkanden över vindkraftbuller, energi och skuggor från verk no 13-23 i Laholms kommun .	219
Översiktsplan för vindkraft i Hässleholms kommun.....	221
Översiktsplan för vindkraft, Säffle kn	224
Översiktplan över vindkraft för Höörs kommun	232
Översiktsplan över vindkraft för Laxå kommun	234
Översiktsplan över vindkraft för Ödeshögs kommun.....	238
Över Energimyndighetens rapport "Nytt planeringsmål för vindkraften år 2020"	247
ÖVERKLAGANDEN	252
Klagan över dom ang. Kårehamnssporten	252
ÖVERKLAGANDE av beslut i ärende vindkraftverk i Bollebygds kommun	252
ÖVERKLAGANDE av beslut i ärende vindkraftverk i Vara kn.....	255
ÖVRIGT	260
Blåsning i Laxå med vindkraft i gräddfil.....	260
Buller vindkraftverkens akilleshäla	260
Certifiera vindkraftskonsulter.....	262
Fantasisiffror till grund för vindkraftssatsning.....	265
Ljusterö vindkraftpark – en analys	266

TV4-debatt 2007-12-04.....	270
Uppvaktnig om vindkraftens miljö- och energipolitiska följder.....	271
Vindkraften humbug då det mojnar eller då det blåser för mycket.....	274
Vindkraften och Hallandsås	275
Vindkraft symbolpolitik och "feel good"-ikon	276
Vindkraftbubblan imploderar snart	276
Åsenhöga lokalförening - referat från infomöte 2008-09-19	277
BILAGOR.....	279
Bilaga 1 – Bertil Persson. Inlandsvindkraft industrialisering i smyg. Husbyggaren 2000 no 6. 2000, sid. 30-34.	281
Bilaga 2 - Bertil Persson. Vindkraft på land dyr och bullrig. Bygg & teknik 5/08. 2008, sid. 70-77.....	287
Bilaga 3 - Bertil Persson. Energi, ljud och rörliga skuggor från vindkraftverk. Bygg & teknik 2/09. 2009, sid. 96-100.....	295